

Kela|Fpa[®]

Ukrainan sota paenneiden henkilöiden siirtyminen Kelan asiakkaiksi

21.3.2023

Webinaarin sisältö

1

Tilapäistä suojelua saavien oikeus Kelan asumisperusteisiin etuuksiin

2

Toimeentulotuki

3

Kelan etuudet ja vastaanottoraha

4

Kelan palvelut

5

Tietosuoja

6

Viestintä

7

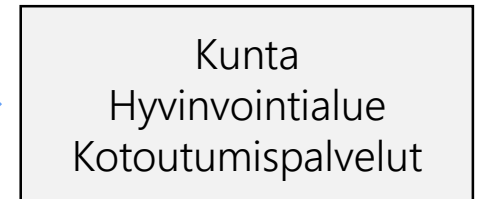
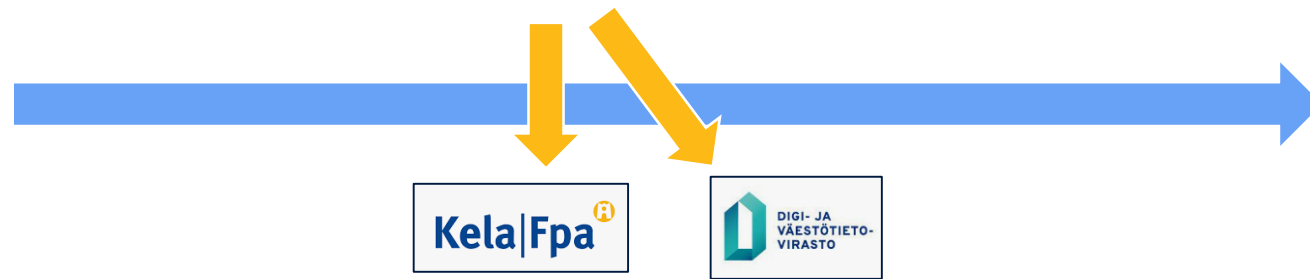
Kumppaniyhteistyö

8

Kysymykset

Kelan rooli asiakkaan palvelupolulla

Suomessa asumista
12 kk täynnä

Asiakas on vastaanottopalveluiden piirissä ja asuu joko vastaanottokeskuksessa tai yksityismajoituksessa.

Asiakkaan oikeus asumisperusteiseen sosiaaliturvaan syntyy, kun hän on asunut Suomessa vuoden.

Asiakas voi hakea Kela-korttia ja lapsilisää lomakkeella UA1.

Lomake on ukrainan ja venäjän kielellä, joten asiakas voi täyttää hakemuksen itse. Hän voi myös pyytää apua esimerkiksi vastaanottopalveluista.

Asiakas hakee kotikuntamerkintää DVV:n verkkosivuilla.

Kun hän saa kotikunnan

- oikeus vastaanottopalveluihin päättyy kohtuullisessa ajassa
- oikeus hyvinvointialueen tarjoamiin sosiaali- ja terveystalveluihin sekä kunnan kotoutumispalveluihin syntyy
- oikeus Kelan maksamaan lastenhoidon tukeen syntyy
- oikeus toimeentulotukeen voi syntyä.

Asiakas on kunnan ja hyvinvointialueen tarjoamien palvelujen piirissä ja asuu omakustanteisesti.

Hän voi saada Kelasta elämäntilanteensa mukaisia tukia.

Tärkeät seikat asiakkaalle, joka arvioi olevansa Suomessa vähän pidempään

1

Hae Kela-kortti ja mahdollinen lapsilisä Kelan lomakkeella UA 1, kun olet asunut Suomessa vähintään 12 kuukautta, tai aloitat toistaiseksi tai vähintään kaksi vuotta kestävä työskenntelyn. Voit myös hakea muita etuuksia, kun edellä mainitut vakinaista Suomessa asumista osoittavat seikat täyttyvät.

2

Joitain etuuksia voit saada, jos aloitat alle 2 vuotta kestävä työskenntelyn, vaikka et ole vielä asunut Suomessa 12 kuukautta. Palkkasi tulee olla vähintään 800,02 euroa kuukaudessa.

3

Hae itsellesi ja perheenjäsenillesi kotikunta (DVV), kun olet asunut Suomessa vähintään 12 kuukautta. Kotikunta ei automaattisesti tarkoita, että voit saada Kelan etuuksia.

4

Kun olet saanut kotikunnan ja kohtuuhintaisen vuokra-asunnon, voit hakea Kelasta toimeentulotukea ja vuokravakuuden, jos sinulla ei ole tarpeeksi rahaa elämiseen ja muuttamiseen. Ne ovat viimesijaisia tukimuotoja. Asunnon vuokraan voit saada yleistä asumistukea. Voit myös saada lastenhoidon tukea, jos sinulla on pieniä lapsia.

5

Kun sinulla on kotikunta, terveydenhuoltosi siirtyy vastaanottokeskuksesta hyvinvointialueesi hoidettavaksi.

Tilapäistä suojelua saavien oikeus Kelan asumisperusteisiin etuuksiin

Markus Meuronen

Vuoden asuminen tai työskentely oikeuttaa Kelan etuuksiin

Vakinainen asuminen

- Vakinaisen asumisen myötä on oikeus moniin Kelan etuuksiin (pl. toimeentulotuki, jossa on eri arviointiperuste)
- Kela arvioi asumisen vakinaisuutta itsenäisesti
 - Ei perustu DVV:n kotikuntaratkaisuun
- **Suurimmalla osalla tilapäistä suojelua saavista edellytykset täyttyvät 1 vuoden asumisen jälkeen**
- Tilapäistä suojelua saavalla asumisen vakinaisuutta voivat osoittaa myös seuraavat seikat:
 - Muuttaja on sellaisen henkilön perheenjäsen, jolla jo on Suomessa kotikunta
 - Hänellä on aiempi kotikunta Suomessa
 - Hänellä on aikomus työskennellä tai opiskella Suomessa vähintään 2 vuotta

Työskentely

- Ansiotuloraja eli vähimmäisvaatimus on 800,02 e/kk vuonna 2023
- Tuo oikeuden sairausvakuutusetuuksiin (mm. lääkekorvaukset ja sairauspäiväraha), myös eläkkeen asumisaika karttuu
- Ei oikeutta esim. asumistukeen

Oikea-aikainen asiointi on tärkeää. Kela ei tee ennakkopäätöksiä. Etuutta voi hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellytykset Kelan etuuksien saamiselle täyttyvät.

Yleinen asumistuki

- Asumistukea voi saada, jos Kela katsoo tuen hakijan asuvan Suomessa vakinaisesti
 - Ei oikeutta pelkän työskentelyn perusteella
- Ei oikeutta, jos henkilö asuu vastaanottokeskuksessa
 - Ei ole vuokra-asumista
 - Ei tarkoitettu vakinaiseksi asunnoksi
- Asumistukea voi saada, jos henkilö on yhä vastaanottopalveluiden piirissä, mutta asuu muussa kuin vastaanottokeskuksen järjestämässä majoituksessa, ja jos muut etuuden edellytykset täyttyvät
 - Esimerkiksi vuokra-asuntoon voi saada yleistä asumistukea
 - Vastaanottoraha ei vaikuta yleiseen asumistukeen
- **Huom.** Asumistuki ei kata kaikkia asumismenoja. Ennen vuokrasuhteen solmimista täytyy varmistaa, että asiakas voi maksaa erotuksen esim. palkkatuloilla tai perustoimeentulotuella

Lapsiperheet

- Lapsilisä
 - Voi olla oikeus saada, jos jompikumpi ehdoista täyttyy:
 1. Kelan arvion mukaan lapsi asuu Suomessa vakinaisesti
 2. Lapsen vanhempi tai huoltaja työskentelee Suomessa ja saa työstä palkkaa vähintään 800,02 e/kk
- Vanhempainpäivärahat
 - Voi olla oikeus saada, jos jompikumpi ehdoista täyttyy:
 1. Kelan arvion mukaan tuen hakija asuu Suomessa vakinaisesti
 2. Tuen hakija työskentelee Suomessa ja saa työstä palkkaa vähintään 800,02 €/kk
- Lastenhoidon tuki
 - Kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea voi saada, kun lapsi todella on Suomessa ja kun lapsella tai vanhemmalla on kotikunta Suomessa.

Opintotukea ei voi saada B-luvalla

- Tilapäistä suojelua saaville myönnetään tilapäinen oleskelulupa (ns. B-lupa).
- Tilapäisellä oleskeluluvalla Suomessa oleskeleva ei voi saada opintotukea.

Työttömyysetuudet Kelasta

- Tilapäisellä oleskeluluvalla eli B-luvalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen.
- Jos henkilö on työskennellyt 6 kk Suomessa, peruspäivärahaan voi kuitenkin syntyä oikeus.
- Työnhakijaksi ohjaaminen on keskeistä, sillä se takaa muuttaneelle oikeuden saada työnhakijan palveluita.
 - Kela ohjaa perustoimeentulotukea hakevat ilmoittautumaan työttömiksi työnhakijoiksi.

Eläkkeet

- Kelan maksamaa kansaneläkettä ja takuueläkettä voi yleensä saada, kun on asunut Suomessa vähintään 3 vuotta sen jälkeen, kun on täyttänyt 16 vuotta.
- Kelan kansaneläkkeen ikäraja on 65 vuotta.
- Kelan perhe-eläkettä (leskeneläke ja lapseneläke) ei ole mahdollista saada, jos edunjättäjä ei ole ollut Suomessa.
- Kaikesta Suomessa tehdystä työstä kertyy työeläkettä ([Työeläke.fi](https://www.tyovelake.fi)).

Vammaisetuudet ja kuntoutus

- Vammaistuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on asunut Suomessa vähintään kolmen vuoden ajan 16 vuotta täytettyään
 - Tämä asumisaikavaatimus ei koske alle 16-vuotiaan vammaistukea
- Kelan kuntoutusetuuksia voivat saada Suomessa asumisen tai täällä työskentelyn perusteella sairausvakuutetut henkilöt

Kertaus keskeisistä etuusasioista

1. Ukrainan sotaa paenneille syntyy oikeus Kelan asumisperusteisiin etuuksiin pääsääntöisesti silloin, kun he ovat asuneet vuoden Suomessa.
2. Kela-kortti **ei tarkoita** oikeutta julkiseen terveydenhuoltoon. Oikeuden julkiseen terveydenhuoltoon saa, jos on Suomessa kotikunta. Kotikunnasta päättää Digi- ja väestötietovirasto.
3. Tilapäisen suojelun oleskeluluvalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen tai opintotukeen. 6 kk:n Suomessa työskentely voi kuitenkin tuoda oikeuden peruspäivärahaan.
4. Kansaneläkkeen saaminen edellyttää 3 vuoden Suomessa asumista.

Toimeentulotuki

Kirsi Metsävainio

Oikeus perustoimeentulotukeen 1/2

Kela tekee perustoimeentulotukea koskevat ratkaisut aina **tapauskohtaisesti** harkiten, myös silloin kun tuen hakija saa tilapäistä suojelua. Yleisten suuntaviivojen esittäminen on kuitenkin mahdollista.

Kela selvittää, onko tuen hakijan Suomessa oleskelu tilapäistä vai vakinaista.

- *Vasta maahan tultuaan* suurimmalla osalla tilapäistä suojelua saavista tai hakevista asiakkaista
 - on tilapäinen oleskelulupa
 - on oikeus vastaanottojärjestelmän palveluihin
 - ei ole kotikuntaa
 - ei ole oikeutta asumisperusteisiin etuuksiin.
- Näissä tilanteissa Kela tulkitsee toimeentulotukilain perusteella, että asiakkaan oleskelu on lähtökohtaisesti *tilapäistä*

Oikeus perustoimeentulotukeen 2/2

- Tilapäisesti maassa oleskelevilla on yleensä oikeus vain kiireelliseen ja välttämättömään toimeentulotukeen eli ruokaan ja välttämättömiin reseptilääkkeisiin. Kela myöntää ne maksusitoumuksina.
- Vastaanottopalvelujen piirissä olevan asiakkaan ei katsota olevan perustoimeentulotuen näkökulmasta tuen tarpeessa, koska vastaanottojärjestelmä turvaa hänen välttämättömän toimeentulonsa.
- Kela ei voi lähtökohtaisesti tulkita, että asiakas on toimeentulotukilain tarkoittamalla tavalla taloudellisen tuen tarpeessa aina silloin, kun hänellä ei ole kotikuntaa ja hänellä on oikeus vastaanottojärjestelmän tukeen.
- Asiakas voi olla tällaisessa tilanteessa esimerkiksi silloinkin, kun hän on vasta saapunut maahan, tai silloin, kun hän ei ole hakenut kotikuntaa.

Oikeus perustoimeentulotukeen maaliskuusta 2023 alkaen

Kela tekee perustoimeentulotukea koskevat ratkaisut edelleen aina **tapauskohtaisesti** harkiten, mutta yleisten suuntaviivojen esittäminen on mahdollista.

- Kela voi tulkita toimeentulotukilain perusteella asiakkaan oleskelun *vakinaiseksi*. Näin voidaan tehdä, kun esimerkiksi seuraavat ehdot täyttyvät:
 - Tuen hakija on oleskellut Suomessa pidemmän aikaa.
 - Hänellä on tilapäinen oleskelulupa.
 - Hänellä on kotikunta, jonka saamisen jälkeen oikeus vastaanottojärjestelmän palveluihin päättyy kohtuullisessa ajassa, ja tämän päättymisen vuoksi hänelle syntyy taloudellisen tuen tarve.
 - Hänelle on muodostunut vakinaisen yli vuoden Suomessa asumisen perusteella oikeus ensisijaisiin etuuksiin, kuten lapsilisään ja yleiseen asumistukeen.
- Oleskelun luonteen ja tuen tarpeen perusteella asiakkaalle voi tällöin syntyä myös oikeus perustoimeentulotukeen.

Kelan etuudet ja vastaanottoraha

Kirsi Metsävainio

Kelan etuuksien vaikutus vastaanottorahaan ja vastaanottorahan vaikutus Kelan etuuksiin 1/2

- Kansainvälistä suojelua hakevalle ja tilapäistä suojelua saavalle sekä ihmiskaupan uhrille, jolla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa, myönnetään vastaanottoraha ihmisarvoisen elämän kannalta välttämättömän toimeentulon turvaamiseksi ja itsenäisen selviytymisen edistämiseksi, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, muista tuloistaan tai varoistaan, itseensä nähden elatusvelvollisen huolenpidolla tai muulla tavalla. (Vastaanottolaki 19 §)
- Vastaanottoraha koostuu vastaanottorahan perusosasta, vähäistä suuremmista terveydenhuoltomenoista ja täydentävästä vastaanottorahasta.
- Vastaanottorahan määrä on vastaanottorahan perusosalla katettavien menojen ja vähäistä suurempien terveydenhuoltomenojen sekä käytettävissä olevien tulojen ja varojen erotus.
- Vastaanottorahan myöntää hakemuksesta vastaanottokeskus, jonka asiakkaaksi hakija on rekisteröity. Vastaanottorahaa hakevan asiakkaan ja hänen perheensä tulot ja varat otetaan huomioon vastaanottorahaa myönnettäessä toimeentulotuesta säädetyllä tavalla

Kelan etuuksien vaikutus vastaanottorahaan ja vastaanottorahan vaikutus Kelan etuuksiin 2/2

- Lähtökohtaisesti Kelan myöntämät etuudet huomioidaan tuloina
- Vastaanottolain mukaan asiakas voi järjestää majoittumisensa itse vastaanottokeskuksen ulkopuolella, mutta tätä ns. yksityismajoitusta ei tueta vastaanottokeskuksen toimesta taloudellisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa ettei esim. vuokraa, sähköä, vesimaksua huomioida vastaanottorahalaskelmassa menoina.
- Mikäli asiakas on asunut Suomessa vähintään 12 kuukautta, hän voi saada vuokraansa yleistä asumistukea, joka huomioidaan vastaanottorahassa tulona ja se vähentää vastaanottorahan määrää.
- Jos vuokrasopimuksen tekee siinä vaiheessa, kun on saanut kotikuntamerkinnän ja vastaanottopalvelut ollaan päättämässä, katsoo Kela henkilön oleskelevan vakinaisesti Suomessa ja tarvittaessa hän voi saada perustoimeentulotukea.

Esimerkkitapaus 1

1/2

- Sonja pakeni Suomeen sotaa 1.4.2022. Sonjalla on oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella ja hän saa vastaanottorahaa. Sonja ei ole hakenut kotikuntaa. Sonja halusi muuttaa vastaanottokeskuksesta vuokra-asuntoon toukokuussa 2023 ja solmi vuokrasopimuksen. Sonja haki Kelasta yleistä asumistukea ja saa sitä, koska hän on asunut Suomessa vähintään vuoden ja on siten oikeutettu Kelan asumisperusteisiin etuuksiin.
- Sonja ei kuitenkaan saa perustoimeentulotukea, sillä oleskelun luonne on kokonaisuutena arvioiden tilapäistä ja kotikunnan puuttumisesta johtuen hän saa edelleen vastaanottopalveluja. Vastaanottokeskuksen ulkopuolella tapahtuvan asumisen kustannuksia ei voida huomioida vastaanottorahan laskelmissa menoina.

Esimerkkitapaus 1

2/2

- Koska Sonjalla ei ole oikeutta perustoimeentulotukeen, hän ei voi saada myöskään perustoimeentulotukena myönnettävää vuokravakuutta. Sonjan saama yleinen asumistuki pienentää hänen saamansa vastaanottorahan määrää.
- Yleinen asumistuki ei koskaan korvaa asumisen kustannuksia kokonaan. Asumistuki myönnetään hyväksyttävien, mutta kuitenkin enintään laissa määriteltyjen enimmäisasumismenojen perusteella. [Mihin asumismenoihin yleistä asumistukea voi saada | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
- Miten Sonja maksaa oman osuutensa vuokrasta?

Esimerkkitapaus 2

1/2

- Maria pakeni Suomeen sotaa 10.3.2022. Marialla on oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella ja hän saa vastaanottorahaa.
- Maria **on hakenut kotikuntaa ja saanut sen** maaliskuun 2023 lopussa, jonka jälkeen hänen vastaanottopalvelunsa ja vastaanottorahan maksaminen päättyvät kohtuullisessa ajassa. Maria muuttaa vastaanottokeskuksesta vuokra-asuntoon 1.5.2023. Maria hakee etukäteen Kelasta yleistä asumistukea ja saa sitä, sillä hän on asunut Suomessa vuoden ja on siten oikeutettu Kelan asumisperusteisiin etuuksiin.
- Tässä yhteydessä Maria olisi voinut hakea myös perustoimeentulotukea ja [vuokravakuutta](#), jotta asumisen kokonaisuus olisi tullut kerralla selvitettyksi.
- Vuokravakuus on osa perustoimeentulotukea ja se voidaan myöntää ilman erityisiä perusteita, mikäli asunnon vuokra on [kuntakohtaisten rajojen](#) mukaan kohtuullinen.

Esimerkkitapaus 2

2/2

- Myöhemmin Maria hakee Kelasta myös perustoimeentulotukea toukokuulle 2023, ja saa sitä, sillä hänen vastaanottorahansa maksaminen on päättymässä. Maria hakee perustoimeentulotukihakemuksen yhteydessä myös vuokravakuutta. Mikäli Maria on jo vuokravakuutensa pystynyt muulla tavoin maksamaan, ei sitä takautuen korvata uudelleen toimeentulotuesta, joka on viimesijainen taloudellinen tuki.
- Toimeentulotuesta myönnettävä vuokravakuus on pääsääntöisesti maksusitoumus vuokranantajalle, ei rahavakuus.

Kelan palvelut

Päivi Nyberg

Tavoitteena sujuva siirtymä Kelan asiakkuuteen

- Tavoitteena on se, että Ukrainan sotaa paenneen asiakkaan ei tarvitsisi henkilökohtaisesti asioida useassa paikassa Kela-asiansa hoitamiseksi.
- Kela tekee aktiivista kumppaniyhteistyötä paikallisesti ja valtakunnallisesti
- Uuden lomakkeen kautta asiakkaaksi [UA1](#)
 - Kelan etuuksia haetaan elämäntilanteen mukaan etuuden hakemuslomakkeella. Osa hakemuslomakkeista on käännetty ukrainan ja venäjän kielille.
- Haastavampaa asiakkaan asiaa hoidettaessa asiakas tai asianhoitaja voi olla tarvittaessa yhteydessä Kelan asiakaspalveluun, esim. ajanvarauksella.
 - [Soita Kelaan | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
 - [Varaa aika | Henkilöasiakkaat | Kela](#)
 - Kumppaneille on tarjolla oma puhelinpalvelu. Viranomaislinja palvelee ma–pe klo 9–15 numerossa **020 692 235**.

Miten ukrainan sotaa paenneet voivat hakea etuuksia?

- Myös Ukrainan sotaa paenneilla on oikeus hakea Kelan etuuksia, elämäntilanteen ja kunkin etuuden lainsäädännön mukaan, kuten muillakin Suomessa asuvilla.
- Kaikki Kelan hakemukset on käännetty myös englannin kielelle.
- Ukrainan ja venäjän kielille on käännetty joitakin yleisempiä hakemuslomakkeita, jotta Ukrainan sotaa paenneen asiakkaan asiointi olisi sujuvampaa.
- Sähköinen asiointipalvelu OmaKela on tarjolla tällä hetkellä suomen ja ruotsin kielillä, mutta sitä voi käyttää, jos asiakkaalla on sähköinen tunnistusväline
- Kaikki lomakkeet voi myös postittaa Kelaan, tai jättää toimiston postilaatikkoon

Kela
PL 10
00056 KELA

Kelan hakemuslomakkeet, jotka on käännetty ukrainaksi ja venäjäksi

Kun kotikunta on myönnetty

UA1 hakemus

- Oikeus Kelan etuuksiin
- Kela-kortti
- Lapsilisä

Koodi:

- UA1

AT1 hakemus

- Asumistuki, kun asut itsenäisesti

Koodi:

- AT1

WH1 hakemus

- Lastenhoidon tuki
- Kun hoidat pientä lasta kotona

Koodi:

- WH1

TO1 hakemus

- Perustoimeentulo tuki
- Kun tulot ovat pienet tai tuloja ei ole

Koodi:

- TO1

TO2 hakemus

- Vuokravakuus
- Kun tulot ovat pienet tai tuloja ei ole

Koodi:

- TO2

Muita etuuksia voi hakea esim. englanninkielisillä lomakkeilla

Miten löydän lomakkeet?

[Tietoa Ukrainan sodan vaikutuksista Kelan etuuksiin | Kela](#)

TAI

[Lomakkeet | Kela](#)

[Hae lomaketta](#)

[Selaa lomakkeita](#)

Hae lomaketta

Kirjoita hakukenttään lomakekoodi tai aihe.

Hae

Asiakaspalvelu ja vieraan kielen tulkkaus

- Puhelinpalvelussa ja palvelupisteellä palvelua on tarjolla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
- Vieraskielisille asiakkaille tarjotaan mahdollisuus siihen, että he voivat asioida Kelassa tulkin avulla, jos tarjotuilla palvelukielillä ei ole mahdollista asioida
 - Tulkkaus voidaan järjestää puhelinajanvarauksena etukäteen sovittuna ajankohtana
 - Ajanvaraus voidaan järjestää myös palvelupisteelle tarvittaessa
 - Akuutissa tilanteessa Kelan palvelupisteillä voidaan käyttää myös pikatulkkausta
 - Asiakas voi asioida oman tulkin kanssa valitsemassaan kanavassa
- Kelan yhteistyökumppani voi tarvittaessa varata asiakkaalle tulkatun ajanvarauksen soittamalla Kelan puhelinpalveluun tai varaamalla ajan suomi.fi valtuuksilla

Näin varaat ajan asiakkaallesi

Asiakkaan oma tulkki

- Asiakas voi asioida Kelassa myös oman tulkin kanssa, joko ns. kaveritulkin, tai ammattitulkin.
- Puhelinpalvelussa asioidessa on tärkeää, että asiakas tunnistetaan, jotta palveluasiantuntija voi varmistua siitä, ettei asiakkaan salassa pidettäviä tietoja luovuteta ilman asiakkaan suostumusta.
- Jos asiakkaalla on käytössään oma ammattitulkki, asiakas voidaan tunnistaa tulkin välityksellä puhelinpalvelussa. Näissä tilanteissa on varmistuttava siitä, että kyseessä on nimenomaan ammattitulkki ja tästä tulee kertoa Kelalle.
 - Jos asiakas asioi ns. kaveritulkin kanssa, asiakkaan kielitaidon on oltava riittävä siihen, että hänet itsensä tunnistetaan ja hän hyväksyy toisen henkilön tulkikseen.
 - Palveluasiantuntija yleensä pyytää tiedon siitä, kuka on tulkkina ja kirjaa sen asiakkaan tietoihin yhteydenoton kirjaamisen yhteydessä.

Tietosuoja

Päivi Nyberg

Tietosuoja ja tietojen luovuttaminen 1/2

- Kelan asiakkaita ja heidän etuuksiaan koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Asiakkaat voivat luottaa siihen, että tiedot ovat turvassa.
- Kelassa henkilötietoja käytetään vain lakisääteisen sosiaalivakuutuksen toteuttamiseen asiakaspalvelussa ja etuushakemusten käsittelyssä.
- Kela luovuttaa tietoja vain laissa säädetyissä tapauksissa.
 - Asiakkaalla on oikeus saada häntä itseään koskevat tiedot
 - Toiselle henkilölle voidaan luovuttaa tietoja vain asiakkaan suostumuksella
 - Esimerkiksi hyvinvointialueen sosiaalityöntekijällä on oikeus saada tietoja silloin, kun hänen työtehtävänsä sitä edellyttävät ja siihen on lainsäädännölliset perustelut.
- Jos joku toinen, kuin asiakas itse, pyytää tietoja Kelasta, on hänen pystyttävä osoittamaan mihin lakiin hänen tiedonsaantioikeutensa perustuu.

Tietosuoja ja tietojen luovuttaminen 2/2

- Kela valvoo henkilötietojen käsittelyä.
 - Kaikki kelalaiset antavat vaitiolositoumuksen ja sitoutuvat olemaan paljastamatta asiakkaan tietoja. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi kaikki henkilötiedot ja etuustiedot.
 - Vaitiolovelvollisuus on voimassa aina, myös vapaa-aikana ja työsuhteen päättymisen jälkeen.
 - Vaitiolovelvollisuus koskee myös Kelan hankkimia tulkkeja
 - Jos asiakkaalla on oma tulkki, tulee asiakkaan antaa suostumus siihen, että hänen salassapidettäviä tietojaan voidaan tulkille antaa
- Jokaisessa palvelutilanteessa tarkistetaan yksilöllisesti ja tapauskohtaisesti, onko tiedon pyytäjällä oikeus saada tietoja.
- Kelalla on halu auttaa asiakasta tietosuoja huomioiden.
- Lue lisää [Tietosuoja ja henkilötietojen käsittely Kelassa | Kela](#)

Milloin tietoja voidaan luovuttaa

- Asiakas voi antaa toiselle henkilölle luvan, eli valtuuttaa hänet hoitamaan asioitaan
 - Valtakirjalla, jolla voi asioida puhelimesta, palvelupisteessä tai postitse
 - Suomi.fi-valtuudella, jolla voi hoitaa joitain asioita OmaKelassa toisen puolesta.
 - Valtuutetun henkilön pitää olla vähintään 18 vuotta.
 - [Lue lisää valtakirjan tekemisestä.](#)
- Tiedon pyytäjän tulee pystyä osoittamaan, mihin lakiin hänen tiedonsaantioikeutensa perustuu.
 - Täältä voi tutustua tarkemmin asiakkaan tietojen luovuttamiseen kumppaneille [Oikeus saada tietoja - Yhteistyökumppanit - kela.fi](#)

Viestintä

Eeva Vasara

Tietoa asiakkaille: kela.fi/ukraina-ukk

Ukrainasta sotaa pakenevien oikeus etuuksiin

Olen tullut Ukrainasta Suomeen. Onko minulla oikeus Kelan etuuksiin?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen. Voinko käyttää julkisen terveydenhuollon palveluita?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen ja olen asunut Suomessa alle vuoden. Voinko saada Kelasta tukea?	▼
Olen tullut Ukrainasta Suomeen ja olen asunut Suomessa vuoden ajan. Voinko saada Kelasta tukea?	▼
Asun vastaanottokeskuksessa, mutta haluan muuttaa omaan vuokra-asuntoon. Voinko saada yleistä asumistukea tai vuokravakuuden Kelasta?	▼
Olen saapunut Suomeen huhtikuussa 2022, mutta olen matkustanut välillä Ukraina. Miten matkustaminen vaikuttaa mahdollisuuteeni saada Kelan etuuksia?	▼
En ole onnistunut avaamaan pankkitiliä suomalaisesta pankista. Voinko saada Kelan etuuksia?	▼
Olen tullut Suomeen Ukrainasta ja olen aloittanut työskentelyn Suomessa. Onko minulla oikeus Kelan etuuksiin?	▼

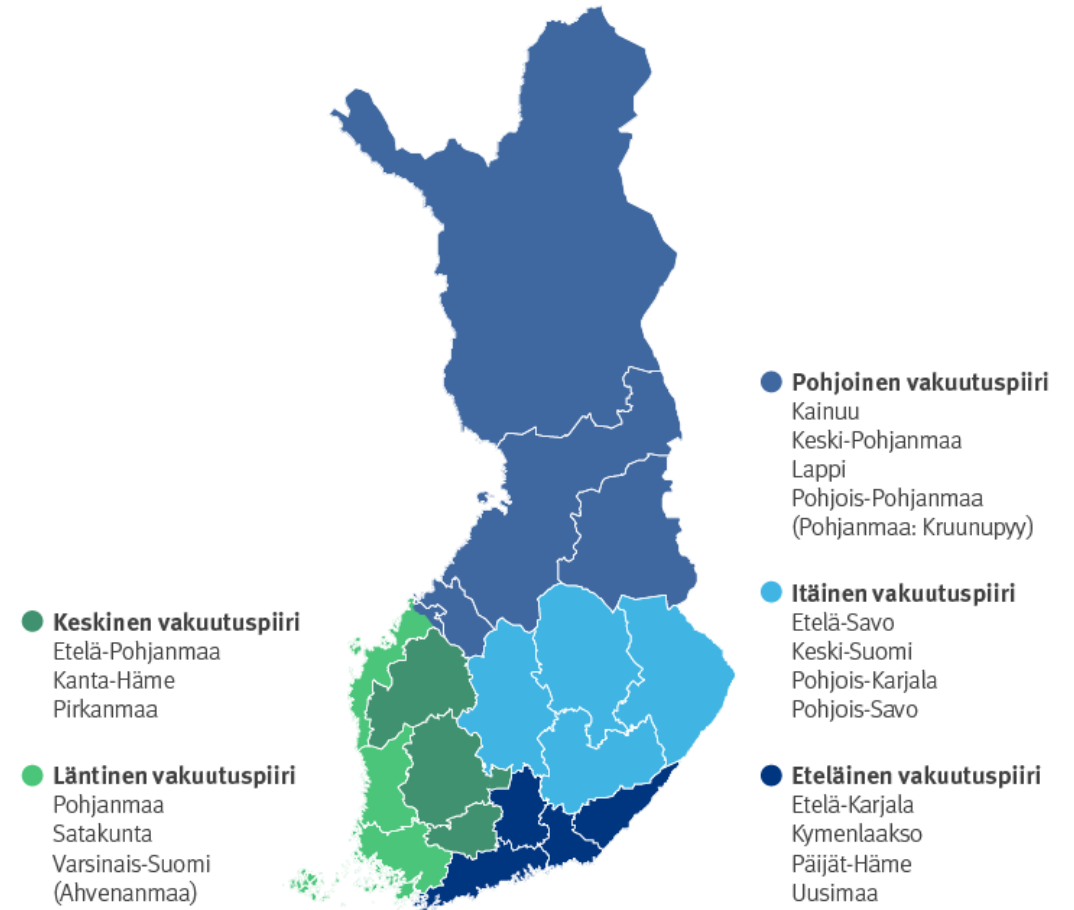
- [Tietoa Ukrainan sodan vaikutuksista Kelan etuuksiin](#)
 - Usein kysytyt kysymykset
 - Kielet: ukraina, venäjä, suomi, ruotsi ja englantia
 - Päivitetään säännöllisesti
- Ukrainankielinen video asiakkaille: [Mitä Kelan tuet ovat ja miten niitä voi hakea? – YouTube](#)
- Ukrainan- ja venäjänkielinen infolehtinen Kelan etuuksista tilapäistä suojelua saaville asiakkaille: [Mitä Kelan tuet ovat ja miten niitä voi hakea?](#)
- 7.2. verkkoseminaari kumppaneille, [tallenne ja materiaalit](#) Kela.fi/tapahtumat
- Ollaan tekemässä ukrainankielisiä videoita lomakkeiden täyttämistä

Kumppaniyhteistyö

Eeva Vasara

Kela tekee kumppanien kanssa yhteistyötä valtakunnallisesti ja alueellisesti

- Tavoitteena on varmistaa yhteisen asiakkaan sujuva siirtyminen Kelan asiakkaaksi.
- Kelan alueelliset yhdyshenkilöt:
 - Keskinen vakuutuspiiri:
Juha Lehtonen ja Jarna Sinijärvi-Leppänen
 - Itäinen vakuutuspiiri:
Marjut Salmela ja Päivi Halonen
 - Eteläinen vakuutuspiiri:
Riikka Peltola, Sari Pitkonen, Jonna Luomala ja Carita Hannelin
 - Pohjoinen vakuutuspiiri:
Sari Hedemäki ja Jouni Röntynen
 - Läntinen vakuutuspiiri:
Pia Väisänen ja Sari Tanskanen
- Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kela.fi

Kelan tavoitteet kumppaniyhteistyössä

1

Kela on aktiivisesti mukana varmistamassa Ukrainasta sotaa paenneiden henkilöiden sujuvan siirtymisen vastaanottopalveluista kotoutumispalvelujen piiriin.

2

Kela haluaa varmistaa etukäteen niiden asiakkaiden sujuvan siirtymisen, jotka arvioivat olevansa Suomessa vähän pidempään. Sitä varten on tehty uusi lomake (UA 1), jolla henkilön asiakkuus Kelassa voi alkaa ilman henkilökohtaista asiointia. Lomaketta käytetään Kela-kortin ja mahdollisen lapsilisän hakemiseen.

3

Henkilökohtaisen, erityisen neuvonnan tarpeessa olevalle asiakkaalle voi varata Kelasta ajan, jossa on mukana tulkki.

4

Kela varmistaa aktiivisella kumppanuustyöllä, että etuuksien oikea-aikainen hakeminen on mahdollista.

Kysymykset

Kysymykset

Minkälaisin edellytyksin etuuksia myönnetään Ukrainasta sotaa paenneille?

- Ukrainalaisiin pätee sama lainsäädäntö etuutta myönnettäessä kuin muihinkin (huom. etuusoikeiden syntyminen asumisen tai työnteon perusteella).

Miten ulkomailla (esim. Ukrainassa) käyminen vaikuttaa Kelan etuuksiin?

- Toimeentulotukea saavien pitää ilmoittaa Kelaan kaikesta ulkomailla oleskelusta.

Miten Ukrainassa oleva omaisuus vaikuttaa toimeentulotukeen?

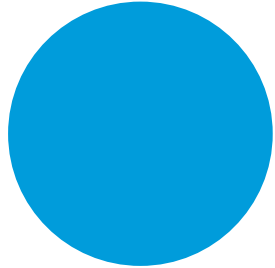
- Käytettävissä oleva omaisuus vaikuttaa toimeentulotukeen.

Onko kuuroilla ukrainalaisilla oikeus Kelan vammaisten tulkkauspalveluun?

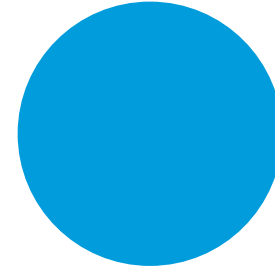
- Kun asiakkaalla on kotikunta Suomessa, niin hän voi hakea oikeutta vammaisten tulkkauspalveluun Kelasta. Palvelu pystytään järjestämään suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä.
- Tällä hetkellä Kelan tiedossa ei ole ukrainalaista tai venäläistä viittomakieltä osaavia tulkkeja.
- Lisätietoja [Vammaisten tulkkauspalvelu | Kela](#)
- Kuurojen liitolta on mahdollisuus saada tukea ja neuvontaa [Ukrainan kuurot pakolaiset Suomessa - Kuurojen Liitto](#)

Muista ainakin nämä

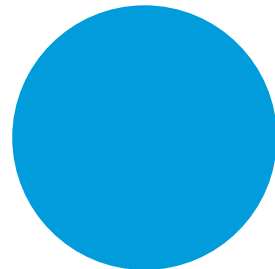
Tilapäistä suojelua saava Kelan asiakkaana – kertaus

Oikeus useimpiin Kelan etuuksiin syntyy yleensä vuoden asumisen jälkeen tai työskentelyn perusteella.

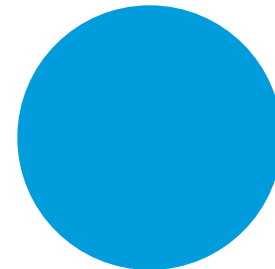

Kun vastaanottopalvelut päättyvät, henkilöllä voi olla oikeus perustoimeentulotukeen.

Kelan asiakkaaksi pääsee täyttämällä lomakkeen UA 1.

- Muista ajanvaraus!

Alueelliset yhdyshenkilöt tukevat työtä paikallisella tasolla.

Kiitos!

Lisätietoa löydät osoitteesta
www.kela.fi/ukraina-ukk
suomeksi, ukrainaksi, venäjäksi,
englanniksi ja ruotsiksi

